

3-001

Talmanskonferens öppen för samtliga ledamöter

3-002

ORDFÖRANDESKAP: FONTAINE *talman*

3-003

(Sammanträdet öppnades kl 15.00.)

3-004

Talmannen. – Kära kollegor! På allas våra vägnar välkomnar jag varmt herr Prodi och herr Verheugen och efter att ha angett de procedurregler som vi skall följa kommer jag att ge ordet till Romano Prodi som för oss skall presentera de riktlinjer som Europeiska kommissionen har antagit just denna morgon.

(Talmannen påminner om procedurreglerna för sammanträdet.)

3-005

Uttalande av kommissionen om utvidgningen

3-006

Prodi, kommissionen. – *(IT)* Fru talman, ärade ledamöter! Genom att komma hit i dag håller jag mitt löfte att inställa mig inför denna församling varje gång ni begär en debatt och för att rapportera om kommissionens arbete, berätta för parlamentet innan detta kommer till allmän kännedom. Jag vill således berätta om kommissionens sammanträde i dag där ärenden av speciell vikt togs upp. Allt kommissionens beslutsunderlag kommer att delas ut, men jag vill ge en detaljerad rapport om en enskild viktig fråga, det vill säga om utvidgningen av unionen. Övriga ärenden har vi som sagt redan förberett detaljerad information om.

Det har gått exakt tio år sedan de fantastiska händelser 1989 som ledde till att Berlinmuren och järnridån föll, och det är ovanligt att tillfällen som det vi nu upplever yppar sig under historiens lopp. Kanske för första gången – och det här är inte bara retorik – på två tusen år har vi möjlighet att ena Europa, och den här gången är det inte vapenmakt som ger denna möjlighet utan en grundval av gemensamma ideal och överenskomna och gemensamma regler.

I dag har vi en möjlighet – som aldrig förut har funnits och som kanske aldrig återkommer – att skapa ett Europa där alla kontinentens folk kan leva tillsammans i fred, i säkerhet, i frihet, i rättvisa och med lika rättigheter: ett demokratiskt Europa där de mänskliga rättigheterna respekteras och där rättsstaten härskar. Ett ekonomiskt integrerat Europa som ger tillväxt och välbefinnande genom den inre marknaden och den gemensamma valutan.

Visst kommer det att finnas många svårigheter att övervinna, men kandidatländerna har redan visat sin beslutsamhet och sin kapacitet till förändring: deras ekonomier och våra integreras allt mer och de gör enorma ansträngningar för att bereda sig på att tillhöra unionen. Denna geist får inte mattas: den ligger i deras och vårt intresse. Men jag kommer tillbaka till det om en stund.

Kommissionen är medveten om att vi i utvidgningsprocessen måste ta hänsyn till två mål som kan hamna i konflikt med varandra: snabbheten och kvaliteten. Processen måste gå snabbt framåt men vila på en säker grund: snabbt eftersom vi måste bibehålla kandidatländernas vilja till förändring. Deras ansträngningar måste belönas, så att de uppmanas att göra ytterligare framsteg och för att undvika att tillfredsställelsen med de uppnådda resultaten får dem att minska intensiteten i sitt engagemang. På säker grund, eftersom vi vill ha nya medlemmar som är kapabla att spela sina roller fullt ut redan från början, att utöva alla sina rättigheter men också ta sitt fulla ansvar. Det kommer att finnas övergångsåtgärder, men det bör inte finnas andra klassens medlemmar.

Med andra ord handlar det om att uppnå en riktig balans, och för att göra detta krävs en klar och sammanhållen utvidgningsstrategi.

Som ni vet har vi redan fastslagit en detaljerad föranslutningsstrategi, vilken innefattar en screening, fastställandet av vissa prioriteringar för de enskilda kandidatländerna, finansiell hjälp och expertkonsultationer, att kandidatländerna får delta i gemenskapens program och vid dess enheter. Däri ingår också en noggrann övervakning av deras framsteg vad gäller att uppfylla föreskrivna krav för medlemskap i unionen.

Bland dessa krav finns de politiska och ekonomiska kriterier som antogs av Europeiska rådet i Köpenhamn: de är vår grund. För kandidatländerna består de politiska kriterierna i att ha stabila institutioner, som kan säkerställa demokratin, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna, respekten för och skyddet av minoriteter. De ekonomiska kriterierna ålägger i sin tur

kandidatländerna att ha en fullt fungerande marknadsekonomi och kapaciteten att motstå konkurrensens och marknadskrafternas tryck.

Under de senaste två åren har framgångarna härvidlag flera gånger granskats i periodiska rapporter om enskilda länder och enskilda sektorer. Rapporterna har baserat sig på informationer som har hämtats från en mängd källor, inklusive från Europaparlamentet.

Kandidatländerna uppfyller de ekonomiska kriterierna i olika omfattning, men den största delen av dem gör acceptabla framsteg, och i spetsen för dem finner vi, som väntat, de sex länder med vilka förhandlingar redan har inletts.

Köpenhamnskriterierna är så viktiga att Europeiska rådet vid sina möten i Luxemburg och Köln rekommenderade att ytterligare medlemskapsförhandlingar endast skulle inledas med de länder som uppfyller dem. Om vi nu tillämpar denna rekommendation bokstavligen utesluter vi automatiskt att förhandlingar kan inledas med merparten av de återstående länder som har ansökt om medlemskap, av det enkla skälet att dessa länder inte helt uppfyller kriterierna från Köpenhamn.

Riskerna med denna "hårda linje" är att de berörda länderna, som dock redan har gjort stora ansträngningar och uppoffringar liksom stora framsteg, blir besvikna och vänder oss ryggen. Deras ekonomiska politik kommer att börja avvika och en historisk möjlighet går förlorad kanske för alltid.

I Europas förändrade politiska landskap, speciellt på Balkan, kan det hända att vissa länder även låter de framsteg de har gjort vad gäller demokrati och mänskliga rättigheter gå sig ur händerna, och Europeiska unionen blir då skyldigt till att ha övergivit dessa länder.

Personligen anser jag – liksom mina kollegor i kommissionen – att vi måste ta ett modigt steg framåt för att hindra att detta inträffar och för att ge utvidgningsprocessen en ny vitamininjektion. Jag vill därför rekommendera Europeiska rådet att förhandlingar om medlemskap inleds under år 2000 med alla de kandidatländer som uppfyller de politiska kriterierna från Köpenhamn och som har visat att de kan vidta erforderliga åtgärder för att uppfylla de ekonomiska kriterierna: jag syftar på Bulgarien, Lettland, Litauen, Malta, Rumänien och Slovakien.

Denna rekommendation är underkastad fyra villkor: för det första, i kärnenergisäkerhetens namn, bör inte förhandlingar inledas med Bulgarien innan de bulgariska myndigheterna har fastslagit ett godtagbart datum för stängning av de fyra riskenheter i kärnkraftverket i Kozloduy. För det andra måste den bulgariska regeringen ha gjort betydande framsteg vad beträffar ekonomiska reformer innan förhandlingarna med Bulgarien inleds.

För det tredje bör inte förhandlingar med Rumänien inledas innan de rumänska myndigheterna har vidtagit beslutsamma och effektiva åtgärder för att återställa ordningen inom institutionerna för föräldralösa barn och ge dem tillräckliga resurser. Vad denna så ömtåliga fråga beträffar fick jag igår ett uppmuntrande brev från Rumäniens president och premiärminister, ett brev vi skall studera ytterst noggrant. För det fjärde bör inte förhandlingar med Rumänien inledas förrän vi har goda skäl att anse att den rumänska regeringen kommer att ta nödvändiga initiativ för att ta itu med landets makroekonomiska situation.

Jag tänker mig en anslutningsprocess med flera hastigheter, kännetecknad av maximal flexibilitet. Jag är övertygad om att vi inte längre skall fortsätta, som vi har gjort hittills, att föra förhandlingar med alla kandidater om samma avsnitt. Det viktiga är att granska den specifika situationen i de enskilda länderna och på basis av den inleda förhandlingar endast om de avsnitt där det är realistiskt att vänta sig resultat på kort eller medellång sikt. Vårt mål måste vara att bedriva förhandlingarna parallellt med de framsteg som görs i kandidatlandet som förberedelser för medlemskap.

Denna "differentieringsprincip" skall tillämpas objektivt på alla kandidatländer, även på dem med vilka förhandlingar redan pågår. Det är lämpligt att se över – som har överenskommit – de avsnitt som provisoriskt har avslutats under förhandlingarna för att ta hänsyn till nyligen antagna regler på gemenskapsnivå. I framtiden bör man heller inte avsluta förhandlingar om särskilda avsnitt innan unionen har försäkrat sig om att kandidatlandet har gjort framsteg i förberedelserna för medlemskap, framsteg som vi måste fortsätta att övervaka på nära håll och med regelbundna mellanrum.

På detta sätt kommer varje kandidatland att gå vidare i sin egen takt, bedömas på basis av sina förtjänster och kunna bli medlem när det kan uppfylla alla kraven på medlemmar i unionen. Länderna i andra vågen har möjlighet att ta in på eller till och med gå om de som för närvarande ingår i den första vågen: denna möjlighet kan driva på dem att accelerera det nödvändiga reformarbetet.

Jag skulle också rekommendera att det klargörs vad som skall avses med "rimlig" övergångsperiod i varje enskilt sammanhang. Vissa aspekter av gemenskapens regelverk är helt oundgängliga för medlemskap och måste upptas i kandidatländernas lagstiftning redan från början. Detta gäller nästan alla regler om den inre marknaden, även om man måste tillåta mycket korta övergångsperioder för vissa nya medlemsländer för verkställandet av somliga aspekter av den.

Dock kommer merparten av de nya medlemsländerna utan tvivel att behöva längre övergångsperioder inom sådana sektorer som energi, infrastruktur och miljö, där ännu mycket arbete återstår att göra och många och betydande investeringar kommer att krävas.

För att hjälpa Bulgarien och Rumänien att övervinna sina speciella svårigheter kommer kommissionen att tillsammans med de nationella myndigheterna granska vilket som är bästa sättet att koncentrera åtgärderna på huvudproblemen. Finansiellt och tekniskt bistånd kan då inriktas specifikt på att lösa dessa problem.

Under tiden måste självfallet Europeiska unionen allvarligt fundera på vilka institutionella reformer som krävs för att skapa en utvidgad union som fungerar. Institutioner som skapats för sex medlemsländer, och som redan nu är otillräckliga, kommer inte att klara att styra en union av tjugofem eller trettio länder. De nödvändiga förändringarna måste göras redan före slutet av år 2002, då förhandlingarna med de mest långt komna kandidatländerna kommer att vara nära slutet.

Kommissionen uppmanar alltså Europeiska rådet i Helsingfors att förbinda sig att verkställa – och verkställa innebär en fullbordad process – nödvändiga institutionella reformer före slutet av år 2002. Kommissionen anser att förhandlingarna med de länder som uppfyller kriterierna för medlemskap kan vara avslutade då.

När de första länderna kan bli medlemmar beror sedan helt på med vilken snabbhet kandidatländerna visar att de kan gå vidare mot att uppfylla själva kriterierna. Härvidlag skall vi vara vaksamma men också lagom generösa. Jag hoppas innerligt att de första medlemskapen, på denna basis, kan utfärdas under denna kommissions mandattid.

Jag tror att detta är ett starkt budskap om politisk solidaritet med kandidatländerna, som understryker vår uppriktiga vilja att öppna unionens dörrar inom rimlig tid. Men det är också ett budskap som säger till de européer som är medborgare i dessa länder att deras framtid framför allt ligger i deras egna händer. Vi kommer att vara beredda att ta emot dem. Om de kommer att vara redo att förena sig med oss beror på deras förmåga att förändra och anpassa sina ekonomiska, sociala, miljömässiga och rättsliga system. Denna ansträngning att anpassa sig, jämställt med kravet på våra medlemsländer att respektera Maastrichtkriterierna, kommer att medföra inneboende fördelar, men den görs politiskt mer acceptabel av nödvändigheten att anpassa sig till de krav ett framtida medlemskap ställer.

Turkiets situation kräver en särskild hantering. Turkiet är uppenbarligen ett kandidatland. Det är dock inte möjligt att inleda verkliga medlemskapsförhandlingar med Turkiet förrän landet uppfyller Köpenhamnskriterierna, och speciellt de politiska kriterierna med sin klara betoning på mänskliga rättigheter. Trots detta råder i dag en mycket mer positiv stämning i relationerna mellan Europeiska unionen och Turkiet. Vi bör ta tillfället i akt att uppmuntra Turkiet att ta ständigt nya steg mot att uppfylla dessa kriterier. För att påskynda framstegen bör vi inleda en intimare politisk dialog med Turkiet, speciellt om mänskliga rättigheter. Ett partnerskap för anslutningen, liknande de som finns med de länder som är officiella kandidater, skulle också hjälpa Turkiet till kontinuitet på vägen mot uppfyllande av kriterierna för medlemskap, och Europeiska unionen bör skapa en lämplig mekanism för att övervaka framstegen för detta partnerskap.

Jag skulle nu vilja ta upp frågan om Europeiska unionens relationer med sina grannar i ett mer vidsträckt Europa. Den senaste tidens händelser, såsom krisen i Kosovo ger upphov till geopolitiska frågeställningar av ett vidare slag: frågor om utsikterna till medlemskap för europeiska länder som ännu inte finns med i utvidgningsprocessen, frågor om våra relationer med andra grannar till den Europeiska unionen för vilka medlemskap inte står på dagordningen men med vilka vi vill uppehålla nära och konstruktiva förbindelser. Vilket är bästa sättet att arbeta tillsammans med dessa länder för att konstruera ett större europeiskt område av fred, stabilitet och välförstånd? I dag när vi färdslipar vår strategi för medlemskap är stunden kommen att ta itu med dessa frågor på allvar.

Utvidgningen kommer att ge upphov till en inre marknad med över 500 miljoner konsumenter och ett öppet område, utan gränser, inom vilket varor och tjänster kan cirkulera fritt. Detta kommer att utöva ett starkt tryck på tillverkningsindustri och tjänsteföretag utanför Europeiska unionen, för vilka det kommer att räcka att anpassa sig till Europeiska unionens standarder för att kunna sälja sina produkter på hela denna enorma marknad. Utvidgningen kommer alltså att erbjuda större utsikter till välförstånd för hela Europa, också utanför Europeiska unionens gränser.

Förutom detta framstår dock även en mer vidsträckt europeisk union som ett mycket större område för stabilitet och säkerhet, och detta medför viktiga konsekvenser för våra grannar, inklusive länderna på Balkan. Jag är övertygad om att vi bör låta dessa länder skymta möjligheten av ett medlemskap i Europeiska unionen när väl vissa förhållanden mognat.

Under tiden bör vi uppfinna nya och innovativa sätt att samarbeta med dessa länder och ge form åt det jag har kallat ett virtuellt medlemskap. Med detta uttryck vill jag säga att vi måste låta dem dra nytta av den stimulans och de fördelar ett intimt samarbete ger redan innan de är redo att bli fullvärdiga medlemsländer.

På detta sätt måste vi göra klart för Albanien och länderna i det före detta Jugoslavien att vi självfallet ser dem som medlemmar i den europeiska familjen. Likväl är det nödvändigt att de vidtar vissa viktiga steg innan vi kan tänka på att öppna dörren till familjens hus för dem: för det första måste dessa länder ömsesidigt erkänna sina gränser, för det andra

måste de lösa alla kvarhängande problem vad beträffar behandlingen av minoriteter, för det tredje måste de grunda en regional samarbetsorganisation med kommissionen som medlem. Inom ramen för denna struktur måste de fullfölja ett program för regional ekonomisk integration och skapa ett område med frihandel och ekonomiskt samarbete som mynnar ut i en tullunion. Denna skall sedermera gå samman med Europeiska unionens tullunion, som ett första steg mot medlemskap.

Slutligen måste Europeiska unionen engagera sig i ett mer aktivt samarbete med Ryssland, Ukraina och länderna i Kaukasien och Maghreb (Nordafrika). Vi måste förhindra att våra gränser mot dessa länder blir gränslinjen mellan välstånd och fattigdom.

Vi måste göra dessa länder delaktiga i våra ansträngningar för stabilitet på Balkan, för att bekämpa den organiserade brottsligheten och handeln med droger. Vi måste ge dessa länder en specialbehandling och erbjuda dem generösare biståndsprogram och handelsavtal och förhandla fram verkliga associeringsavtal med dem som leder till att gemensamma beslut fattas.

Ärade ledamöter, jag ber er att stödja den strategi för utvidgning av Europeiska unionen vi föreslår här i dag. Den ger prov på ambitioner och fantasi, men förblir ändå praktisk och realistisk. Den behandlar alla kandidatländer och blivande sådana rättvist men samtidigt med fasthet, genom att uppmuntra dem och följa deras vandring på basis av objektiva kriterier och låta vart och ett av dem närma sig medlemskap i sin egen takt.

Ingen kan på allvar hävda att utvidgningen kommer att bli lätt: men utvidgningen rymmer enorma ekonomiska, politiska och kulturella fördelar för alla berörda länder. Det handlar egentligen om ett spel där alla är vinnare: därmed kan vi fortsätta med förtröstan, optimism och entusiasm.

Vårt projekt är ett stort och värdigt projekt: ett projekt som heter "att bygga Europa". Och det skall vi fullfölja tillsammans!

3-007

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru talman! Jag vill med ett par punkter komplettera det som ordförande Prodi just har lagt fram för er som en politisk strategi. För det första: Den ändring av strategin, som vi har gjort i dag, för det var en strategiändring, avser å ena sidan att driva på utvidgningsprocessen, å andra sidan att behålla dess trovärdighet. Trovärdighet är här en väsentlig beståndsdel. Vi vill att det inte längre skall finnas någon osäkerhet hos någon av kandidaterna om att vi verkligen vill ha dem. Men å andra sidan skärps regeln. Jag vill gå in litet närmare på det.

Ordföranden har skildrat de nya delarna i den strategi som beslutats i dag av kommissionen, och som skall läggas fram för rådet. Vi föreslår att man påbörjar förhandlingar med den andra gruppen. Vi föreslår att man aktiverar Turkiets kandidatstatus. Vi föreslår att man gör unionen utvidgningsbar från och med år 2002. Vi föreslår att man i fråga om övergångsfristerna gör en klar differentiering mellan den inre marknaden och andra områden, men nu kommer det avgörande: Den första gruppen är tätt sammanhållen, och därför kommer förhandlingarna där att fortsätta som tidigare. Det portugisiska ordförandeskapet kommer att ta upp de kapitel som återstår, och det kommer att förhandlas som hittills.

Den andra gruppen är inte enhetlig. Där finns det avsevärda skillnader. Det måste komma till uttryck i förhandlingsstrategin, och därför kommer det att redan från början finnas en differentiering i förhandlingsprocessen. Några få kapitel kommer att påbörjas samtidigt med samtliga länder. Men kapitlen kommer att påbörjas först när kommissionen är övertygad om att landet är tillräckligt väl förberett, och vi vill få till stånd en ändring i förfarandet. Det skall i framtiden beslutas av rådet på kommissionens rekommendation.

Kapitlen kommer att avslutas – detta är ett helt nytt inslag – först när det faktiska genomförandet nått en nivå där vi är säkra på att vi rör oss parallellt i förhandlingsprocessen och i genomförandeprocessen. Vi har nämligen nu det stora problemet att vi visserligen avslutat en rad kapitel, medan i själva verket inte mycket har hänt, eftersom förpliktelserna bara finns på papperet. För den första gruppen betyder den förändrade förhandlingsstrategin att vi, av två skäl, åter vill ta upp kapitel som redan är preliminärt avslutade: För det första eftersom *l'acquis* har förändrats och måste omförhandlas, och för det andra eftersom vi vill utnyttja detta tillfälle att även här åstadkomma en parallellitet mellan de faktiska inträdesförberedelserna och förhandlingsprocessen, ty det skulle ju inte tjäna något till om vi på relativt kort tid vore färdiga med förhandlingarna, medan dessa förhandlingar så att säga skulle vara innehållslösa, eftersom de inte förverkligats.

För att säga det helt klart: Det är vår målsättning att garantera en entydig parallellitet mellan förhandlingar och faktiska framsteg, så att anslutningsfördraget, när det kommer så långt, också faktiskt är klart för ratificering. Om vi gjorde det på annat sätt, skulle det inte bli möjligt med någon ratificering. Detta är en tydlig ändring. Det gör det inte lättare, men det gör processen mycket mera översiktlig, och det åstadkommer framför allt en klar politisk och teknisk koppling mellan *the monitoring*, som ni finner till exempel i framstegsrapporterna, och förhandlingsprocessen. Det har vi nu gjort för första gången. Den analytiska utvärderingen av framstegen i länderna utmynnar i slutsatser för den faktiska förhandlingsprocessen.

Ett sista påpekande om den analytiska utvärderingen av kandidaterna: När det gäller de politiska kriterierna är alla kandidater, med undantag av Turkiet, naturligtvis i nivå med Köpenhamnskriterierna. Likafullt vill vi hålla ögonen på utvecklingen av språkfrågan i Island och Lettland, situationen för romerna i en rad central- och östeuropeiska länder, och – vilket ordförande Prodi redan har påpekat – situationen för de föräldralösa barnen i Rumänien.

Vad det gäller de ekonomiska kriterierna har vi en mycket varierande bild. En rad länder har uppnått anmärkningsvärda framsteg, andra mindre framsteg, men totalt sett ser vi en stark utveckling hän mot en stabil marknadsekonomisk ordning. Vad gäller anslutningsförberedelserna som hänför sig till *l'acquis* är bilden genomgående otillfredsställande, och för att fullt förstå de slutsatser vi har dragit måste ni också betänka att framstegsrapporterna enbart behandlar de åtgärder som verkligen redan avslutats, exempelvis i fråga om lagstiftningsåtgärder först när lagarna redan har trätt i kraft. För att få en fullständig bild måste man emellertid känna till att en mängd politiska projekt i en rad länder fortfarande befinner sig i en utvecklingsprocess. Detta gäller särskilt Tjeckiska republiken, där man har de välkända svårigheterna med lagstiftningsförfarandet. Om man räknar samman det som redan avslutats och det som är på gång, får man en genomgående trevligare och bättre bild, och vi vill med våra i dag beslutade rekommendationer naturligtvis även påskynda de politiska processerna i dessa länder.

Jag vill också säga följande, för att lämna fullständiga upplysningar. Alla dokument som vi har godkänt i dag kommer ni att erhålla så snart som möjligt. Det är 13 landrapporter, 12 partnerskap om anslutning, finansramar för Cypern och Malta, godkännande av förslaget till de nya Phare-direktiven och godkännande av den sammanfattande analytiska rapporten med de strategiska rekommendationerna.

3-008

Van Velzen (PPE). – (NL) Fru talman! Jag skulle i första hand vilja tacka er och även herrarna Prodi och Verheugen för den utmärkta informationen och den nya metod som vi alltså arbetar efter nu. Låt mig snabbt övergå till den fråga som jag ville ställa. Jag har suttit här och lyssnat noga till den redogörelse som givits med avseende på Turkiet. Jag har för mig själv suttit och undrat vilken typ av ansökarland Turkiet egentligen är i dag. Är det ett ansökarland à la Rumänien eller Bulgarien? Det är det inte, landet uppfyller nämligen inte Köpenhamnskriterierna. Turkiet är alltså tydligen ett alldeles speciellt ansökarland. Jag skulle egentligen vilja fråga Prodi om han vill förklara vilken typ av speciellt ansökarland som Turkiet är i dag.

Dessutom har jag flera gånger hört ordet ”differentiering”. Jag kan föreställa mig att ett ansökarland, till exempel Polen, som kommit väldigt långt naturligtvis också börjar undra: vilka garantier har vi nu för att processen inte läggs om så att det blir den långsammaste förändraren som bestämmer hur förändringarna skall gå till? Med andra ord, vilka garantier byggs på förhand in i processen så att till exempel Polen, Ungern eller vilket land det än må vara, kan ansluta sig så snabbt som möjligt och inte behöver vänta på andra ansökarländer som ännu inte kommit så långt.

Slutligen har ordet ”övergångsfas” nämnts flera gånger. Där är jag ändå litet förvirrad. Vilken övergångsfas handlar det om egentligen? Handlar det om övergångsfasen innan ett land blir en medlemsstat? Om det är så, hur mycket skall man i så fall ha gjort för att ha infört vår *acquis communautaire*? Eller handlar det om en övergångsfas efter att landet anslutits, att man då får en lång övergångsfas för jordbruket, och så vidare? Vad menas med övergångsfasen?

3-009

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag svarar på första delen av frågan och kommissionär Verheugen på den andra.

Vad Turkiet beträffar hänvisar jag till de koncept jag lade fram nyss. Turkiet kan definieras som ett berättigat land, det har ansökt om medlemskap och är därmed uppenbarligen kandidat. Likväl kan inte förhandlingarna inledas förrän de politiska kriterierna uppfylls. För att dra nytta av förhandlingsläget har vi preciserat att man måste stärka den politiska dialogen, analysen av frågan om de mänskliga rättigheterna, om de gemensamma ståndpunkterna och åtgärderna vad gäller GUSP, och samordna alla åtgärder för finansiellt stöd före medlemskapet, möjligheten att delta i gemenskapens program och naturligtvis en hel rad andra villkor som framgår av handlingarna. Förutom de mänskliga rättigheterna, och det vi sade tidigare återstår självfallet frågan om harmonisering av Turkiets lagstiftning och praxis med början i en analytisk granskning av gemenskapens regelverk.

Detta är det som gäller Turkiet.

3-010

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru talman! Vad gäller differentieringen har vi fullt medvetet inte utvecklat något inträdesscenario, eftersom ingen vet när de första staterna verkligen är klara och det kan beslutas om anslutning, och eftersom ännu ingen vet vem det kommer att bli. Jag har ju redan påpekat att länderna i den första gruppen ligger mycket nära varandra. De har alla fortfarande chansen, till och med några i den andra gruppen har en sådan chans. Därför har vi ju inskränkt oss till att säga från vilken tidpunkt Europeiska unionen å sin sida kan besluta om anslutning.

Jag vet, herr ledamot, vilket politiskt övervägande som döljer sig bakom er fråga. Där döljer sig övervägandet om det är realistiskt att anta att eventuellt ett eller två mindre länder är klara år 2002, och man kommer att besluta om deras anslutning, medan större länder fortfarande inte är färdiga. Det finns ingen anledning för mig eller för kommissionen att ge mig in i sådana spekulationer. Den beslutade strategin är entydig i denna fråga. När ett land är färdigt, kan beslutet tas. Av praktiska skäl kan det visa sig vara förnuftigt, för den händelse att tidpunkterna för när de är färdiga ligger relativt nära varandra, att sammanfatta flera länder i det egentliga anslutningsscenarioet, men enbart om tidpunkterna inte ligger alltför långt från varandra.

Principen lyder i vilket fall som så att inget land kommer att tvingas vänta därför att andra inte har gjort tillräckliga framsteg. Det var ju just det frågan handlade om, nämligen Polen och Ungern. Jag kan ge er ett exakt svar. Varken Polen eller Ungern kommer att tvingas vänta en enda dag därför att något annat land inte är klart med sina uppgifter. Det kommer inte att inträffa. I samband med Turkiet skulle jag vilja komplettera det herr Prodi sagt genom att nämna att de komponenter vi föreslår för att förverkliga dess kandidatstatus är desamma som tillämpades för de hittillsvarande kandidaterna. Det gäller i synnerhet det instrument i partnerskapet för anslutning, där de kort- och medelfristiga prioriteterna satts för Turkiet, och där det alltså är angivet vad de måste ändra för att över huvud taget kunna få förhandla. Det gäller även den analytiska granskningsprocessen av hela det turkiska systemet i jämförelse med det europeiska, t.ex. vad gäller rättsväsende osv. Det är de väsentliga beståndsdelarna. De är identiska med dem som tillämpades för de andra kandidaterna.

3-011

Hänsch (PSE). – (DE) Fru talman! För det första välkomnar jag den nya differentierade strategin för att ta upp förhandlingar, och de nya inslagen i de pågående förhandlingarna, men, herr Prodi, när ni säger att det måste åstadkommas en jämvikt mellan hastighet och noggrannhet vill jag ställa följande fråga: Är det inte bättre om man låter noggrannheten gå före hastigheten? Om man börjar förhandlingarna tidigare, som det nu planeras för de sex nya kandidatländerna – detta innebär ju inte att man sedan förhandlar under en längre period – betyder inte det att samma frustrerande situation återigen uppträder i praktiken, så som nu har skett?

För det andra: Gör ni inte ett misstag när ni nämner ett datum, även om det gäller för EU? Hamnar ni inte i ett läge när ni närmar er detta datum – jag menar Europeiska unionen – där ni när förhandlingarna avslutas måste låta snabbheten gå före noggrannheten, för att inte bryta ert ord?

För det tredje, vad gäller Turkiet: Ni säger själv att det inte har ställts upp några politiska kriterier. Jag vet inte om det nu är något nytt i utvidgningsstrategin när man skiljer mellan politiska och ekonomiska kriterier. Jag lämnar det därhän. Men ni säger själv att de politiska kriterierna inte har uppfyllts i Turkiet. På så vis får ett land för första gången under utvidgningen av Europeiska unionen statusen av kandidatland, innan det har uppfyllt de politiska kriterierna!

(Applåder)

Ni hamnar då i en tredje utvidgningsprocess, utan något begrepp om utformning, politisk roll och internt funktionssätt hos Europeiska unionen. Det som ni nu godkänner för Turkiet kommer ni också att bli tvungna att godkänna för andra stater i och runt omkring Europa. Denna situation kommer mycket snart att uppstå. Jag anser att det är en felaktig strategi!

3-012

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag skall ge ett mycket snabbt svar på denna extremt viktiga fråga. Vad tidpunkten beträffar anser vi inte att det är negativt att fastställa ett datum eller att detta medför en viss brådska i stället för att man strikt följer villkoren. Genom att läsa rapporterna om länderna har vi blivit övertygade om att detta att vara färdiga till år 2002 är en bra utgångspunkt för att påbörja den avslutande processen. Ingenting brådskar och vi har för närvarande inte slutgiltigt bestämt oss för någon tidpunkt. Likväl har vi vidgått och måste vidgå att det är nödvändigt – jag upprepar det, absolut nödvändigt – att ge dessa länder uppfattningen att vi menar allvar och är beredda att ta hänsyn till deras framsteg och deras förbättringar och därmed måste vi, när vi kräver seriositet av dem, också förbinda oss att ge seriositet tillbaka. Det är en fullkomligt symmetrisk process.

Vad Turkiet beträffar, understryker jag bokstav för bokstav det jag sade tidigare: Turkiet är en kandidat, men inga förhandlingar kommer att inledas innan de kriterier vi har nämnt uppfylls. Jag tycker att jag har varit mycket klar på denna punkt. Vi har räknat upp de frågor som hindrar en förhandlingsstart, vi har betonat att det rör sig om stora, allvarliga frågor som vi kan kalla Köpenhamnskriterier, å ena sidan, och om ekonomiska regler, för att ge dem en sammanfattande beteckning, å den andra. Om dessa frågor inte tas upp till behandling och löses inleds inte förhandlingen. Därför har vi uppfört oss fullständigt rättvist mot Turkiet, exakt på samma sätt som vi hade planerat, utan att kasta oss in i något överlagt beslut, utan att göra undantag, men också i överensstämmelse med tidigare åtaganden.

3-013

Haarder (ELDR). – (DA) Fru talman! Jag vill gärna först tacka kommissionsordföranden för att han på detta sätt ställer sig till förfogande. Det skulle många av medlemsländernas statsministrar kunna dra lärdom av. Sedan vill jag gärna tacka

honom för hans försäkran om att ansökarländerna kommer att tas in i den ordning de förtjänar, dvs. att det är objektiva kriterier som avgör när de kan bli medlemmar.

Men det är ju beklagligt att det skall behöva gå 15 år efter Berlinmurens fall, innan det första landet tas in. Det vittnar om att vi i Europeiska unionen har prioriterat fel. Därför vill jag gärna fråga er om ni inte kan vara litet mer flexibel när det gäller övergångsbestämmelser. Ni var vänlig nog att nämna att det kan bli fråga om övergångsbestämmelser på energiområdet och miljöområdet, och ni nämnde infrastruktur, men jag tror ni är medveten om att det verkligt stora problemet i många av ansökarländerna är möjligheten att köpa mark. Nu tänker jag inte på mark till företag, utan jag tänker på mark för privat användning. Jag vill gärna fråga er om man inte kunde visa litet flexibilitet på denna punkt, även om det ju principiellt är fråga om den inre marknaden, för vi måste också tänka på det folkliga stödet i dessa ansökarländer. Det räcker ju inte att bara tänka på vad man kan få stöd för i våra länder. Om vi skall uppnå ett integrerat Europa, så krävs det att vi också har stöd av befolkningen i de nya länderna, och där är frågan om mark för privat användning en viktig fråga.

3-014

Prodi, kommissionen. – (IT) Ledamot Haarder! Den uppräknade vi gjorde – energi, miljö, infrastruktur – var enbart vägledande, eftersom det är klart att jag för något land genast kommer att tänka på jordbruket och de regionala fonderna som uppenbarligen är ännu större problem än de jag räknade upp. Därför måste vi se från fall till fall, även i det resonemang ni gjorde om marken: om det gäller en speciell situation därför att det finns traditioner, farhågor, problem, speciella faktorer, historiska värden, då kan man göra ett undantag. Om däremot detta är att bryta mot den allmänna regeln om den inre marknaden kan vi inte göra något undantag, för vi vill inte ha andra klassens medlemmar. När ett land går in i Europa kan det ha olikheter på något område, men det är medlem hos oss som de andra.

Vad sedan de femton åren beträffar är det sant att det är lång tid. Emellertid sade vi nyss att vi försöker göra det som man inte har lyckats med på två tusen år: så ha bara litet tålmod, ledamot Haarder, så får vi väl se.

(Skratt)

3-015

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru talman! Helt kortfattat i fråga om övergångsfrister: Övergångsfrister syftar uteslutande på tiden efter anslutningen, för att nu detta skall vara tydligt utsagt. Övergångsfrister är instrument för att undvika en alltför lång fördröjning av utvidgningsprocessen. Förhandlingstaktiskt kan kommissionen inte säga mer i fråga om övergångsfristerna än den sagt i dag. Vi vore verkligen de sämsta förhandlarna i världen om vi nu förkunnade var och för vem och hur länge vi föreställer oss några övergångsfrister. Därför har vi ansett det nödvändigt att göra denna klara differentiering, där det i princip inte skall gälla några övergångsfrister, nämligen i fråga om den inre marknaden, och om det skall finnas några frister så skall de bara vara några få och ha en mycket begränsad omfattning. Hit hör då den fria rörligheten för arbetstagare och kapital. Jag vill erinra om exempel från tidigare utvidgningsprocesser – Österrike och Danmark till exempelvis – vad gällde förvärv av fastigheter. Det känner vi alla till.

Det andra område som ordförande Prodi berörde innebär att kandidatlandet i dessa fall fullständigt måste ha uppnått *l'acquis*, alltså lagstiftningen, förordningarna, myndigheterna etc., allt detta måste finnas där. Det är uteslutande det tekniska genomförandet som kan underlättas genom en övergångsfrist, eftersom det ändå är helt orealistiskt att tänka sig att ett öst- eller centraleuropeiskt land om fem eller sex år rent tekniskt skulle kunna göra de investeringar som krävs för att exempelvis uppnå normerna vad gäller infrastruktur, miljöskydd, energi osv., även om pengarna funnes till hands. Detta är avgjort, och mer kommer inte att sägas i denna fråga, eftersom vår förhandlingsposition gentemot länderna i annat fall blir ohållbar.

3-016

Lannoye (Verts/ALE). – (FR) Fru talman, Jag skall begränsa mig till de ämnen som kollegorna inte har berört, eftersom vi har ont om tid. Först vill jag uttrycka min tillfredsställelse vad gäller politiska kriterier: det faktum att det blir en samtidig integrationsprocess för de länder som uppfyller de politiska kriterierna anser jag helt korrekt. Jag måste klart säga det här.

När det gäller vissa kandidatländer vill jag påminna om det speciella fallet Slovakien därför att jag personligen anser att det kvarstår ganska många problem om minoriteters rättigheter. Jag säger inte att Slovakien är det enda berörda landet, men i varje fall finns problem med minoriteters rättigheter konkret i detta land, och jag anser att det är en aspekt som man inte skall bagatellisera.

Dessutom har jag en fråga som gäller problemen med övergångsprocessen. Man har berört områden som energi och miljö. Vi anser att dessa är mycket känsliga frågor. Om övergångsperioder inte tidsmässigt skulle fastställas och bli för långa riskerar man att medverka i en avregleringsprocess inom en utvidgad europeisk union och eventuellt till att förorenande företag flyttar till länder där lagstiftningen inte har nått de genomsnittliga nivåerna i Europeiska unionen. Jag anser därför att kommissionen bör vidta åtgärder i denna fråga för att försöka påskynda processen. Vad avser kommissionen i fråga om planen för finansiellt stöd och om planen för teknisk hjälp?

3-017

Prodi, kommissionen. – (IT) I frågan om minoriteterna vill jag försäkra er, ledamot Lannoye, att vi är fullständigt omedgörliga, för Europa kan inte grundas på en situation där minoriteterna är underlägsna, och detta gäller inte bara Slovakien. Ta till exempel den enkla frågan om det ryska språket och den ryska minoriteten i Estland: nå, det är en fråga som vi för övrigt granskade i förmiddags, i vilken vi kommer att vara mycket orubbliga för annars finns inte Europa längre.

Vad den andra frågan beträffar finns det – det kommer ni att se i rapporterna – en hel räckta med protokoll, med möjligheter till finansiella åtgärder för att underlätta omställningen.

3-018

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru talman! Än en gång har det ställts frågor om övergångsfristerna. På grund av sakens natur är övergångsfrister begränsade till innehållet och tiden. Den nyss yttrade misstanken att det skulle kunna finnas obegränsade övergångsfrister som skulle få Europa att förlora sin enhetliga karaktär, sin *acquis*, är alltså helt omotiverad. Det ligger i sakens natur, ty de är begränsade vad gäller innehåll och tid. Om det gäller sådana övergångsfrister som sammanhänger med att det mankerar i utvecklingen i vissa länder, så är det helt klart att alla instrument som vi förfogar över för att jämna ut sådana utvecklingsbrister skall koncentreras just på dessa områden, så att övergångsfristerna blir så korta som möjligt. Om det till exempel handlar om miljön kommer de ekonomiska instrument som står till förfogande, och som ju kommer att vara betydligt större efter anslutningen än före, att sättas in mycket målinriktat på dessa områden, för att även genomförandet av *l'acquis* skall uppnås så snabbt som möjligt.

Men jag måste verkligen säga er att det helt enkelt är en illusion om man tror att man på detta område skulle klara sig utan övergångsfrister. Då kommer Polen år 2005 eller 2006 ännu inte att ha anslutit sig till Europeiska unionen. Här måste man helt enkelt finna en förnuftig jämvikt mellan det politiska behovet och behovet av harmonisering av rätten.

3-019

Wurtz (GUE/NGL). – (FR) Fru talman, jag skall göra tre korta inlägg. Jag anser att idén att omedelbart öppna samtida förhandlingar med de berörda länderna genom partnerskapet för anslutning är lockande. Den kan faktiskt göra det möjligt att undvika uppdelningar med skadlig inverkan i Europa men på villkor att detta inte utnyttjas för att tvärtom öka konkurrensen mellan kandidatländerna. Jag tänker framför allt på fastställda måldatum och på risken att utöva påtryckning på till exempel Polen för att påskynda omstruktureringen av järn- och stålindustrin och jordbruket, vilket skulle ge allvarliga konsekvenser. Jag tror att där skulle det ge konstiga effekter. Jag påminner mig om ett uttalande av Verheugen som jag tyckte var mycket positivt vid utfrågningen av den utnämnde kommissionären. Ni sade, herr Verheugen, att anslutningarna bara kan genomföras om båda partners politiska, ekonomiska och sociala resultat är kontrollerbara utan något som helst tvivel. Det anser jag vara ett ansvarsfullt tillvägagångssätt, då den nya strategin på samma gång presenterar något lockande och något farligt. Jag skulle vilja få klargöranden i denna fråga.

Andra inlägget: vad planerar ni för att verkligen göra de sociala aktörerna i våra länder och i kandidatländerna delaktiga i dessa förhandlingar? Mitt tredje inlägg gäller Turkiet. Jag skall bli mycket kort. Jag är helt överens när det gäller den fråga som ställdes av Hänsch och som kanske inte helt besvarats. Jag anser att formellt har ni helt rätt när ni säger att ni i varje fall inte skall inleda förhandlingar så länge som villkoren, i synnerhet de politiska, inte har uppfyllts. Men jag anser att politiskt har ni fel i den mån som de turkiska myndigheterna uppenbarligen skulle utnyttja denna strategiska förändring för att göra gällande en slags uppbackning för inträffade förändringar, som förefaller mig följer homeopatins princip, i synnerhet när det gäller de mänskliga rättigheterna.

3-020

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr ledamot! Beträffande den första frågan: Ett centralt uttalande i strategidokumentet, som ni alla får läsa i sitt sammanhang, är att absolut ingenting kommer att ändras vad gäller kriterierna. Det betyder att de beslutade kriterierna fortfarande gäller, och de är tre som skiljer sig från varandra – detta är ingenting nytt, herr Hänsch -: politiska kriterier, ekonomiska kriterier och de kriterier som rör *l'acquis*. Där ändras ingenting, och i fråga om regeln att ett land bara kan anslutas när det uppfyller dessa kriterier, ändras heller inte någonting. De ändringar som jag har talat om tjänar syftet att underlätta och påskynda anpassnings- och reformprocessen.

Jag är också fast övertygad om att under trycket av dessa konkreta förhandlingar, liksom under trycket av att kapitel kommer att avslutas först när de faktiskt genomförs, kommer reformsträvandena i respektive land tydligt att förbättras, och de kommer också att få en ny dynamik. Därför innebär det heller inte någon motsägelse om vi samtidigt talar om hastighet och kvalitet. Just därför att vi här sätter kvalitetsribban mycket högt har vi även en chans att höja hastigheten något.

Den andra frågan är klar: Vi kommer i hela utvidgningsprocessen att ta mycket större hänsyn till de samhällliga grupperna än som hittills varit möjligt. Jag har i dag sagt till kommissionen att jag i korthet kommer att lägga ett förslag om det, ty det är faktiskt sant – denna process kommer bara att lyckas om samhällena på båda sidor hjälper till att bära fram den, om människorna i medlemsstaterna exempelvis inte är rädda för att utvidgningen innebär att man importerar brottslighet, arbetslöshet, ohälsosamma livsmedel eller vad det nu gäller. Denna oro måste man verkligen befria dem från. Därför behövs det intensiva kontakter med allmänheten i dessa länder, och jag anser att det är särskilt viktigt, vilket jag också sade vid utfrågningen, att här ta med näringslivets organisationer och arbetstagarorganisationer.

Förra veckan diskuterade vi Turkiet i parlamentet. Jag vill bara tillfoga en enda mening, nämligen att det inte är rätt att Turkiet här specialbehandlas. Slovakien togs till exempel 1997 i Luxemburg inte med i den grupp stater som man skall förhandla med, eftersom det inte uppfyllde de politiska kriterierna, men naturligtvis erkändes det som kandidat. Det är exakt samma förfarande. Det är kanske bättre att vi för diskussionen någon annanstans.

3-021

Hänsch (PSE). – (DE) Fru talman! Herr Verheugen, vill ni verkligen säga att situationen 1996/97 i Slovakien på något sätt liknade den som Turkiet för ögonblicket befinner sig i? Det är ändå absurt!

(Applåder)

3-022

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru talman! Vi för denna diskussion någon annanstans. Jag vore bara tacksam om även ledamoten Hänsch någon gång kunde notera vad jag under den gångna veckan i parlamentet utförligt sagt i fråga om Turkiet.

3-023

Collins (UEN). – (EN) Ett kort inlägg. En kort fråga. Inlägget är att jag uppskattar väldigt mycket kommissionens initiativ att närvara här i eftermiddag och framföra att betydelsen av Prodis meddelande är ganska överväldigande och kommer helt klart att ta en stund att ta till sig. Dessa förslag som nu överlämnas till rådet (allmänna frågor) för ställningstagande måste enligt min mening studeras mycket ingående. Min fråga som är kort och kortfattad, fru talman, är vilken är den beräknade tidsplanen för att öppna förhandlingar med Turkiet nu när de har fått denna officiella ”status” som ansökarland?

3-024

Prodi, kommissionen. – (IT) Vi kan inte göra någon prognos.

3-025

Blokland (EDD). – (NL) Fru talman! Jag vill tacka herrar Prodi och Verheugen så hjärtligt för deras tydliga redogörelse. Jag tror att de fattat ett klokt beslut som nu kommer att förhindra splittring. Den splittringen kan naturligtvis uppstå i framtiden också om ett visst ansökarland ansluter sig och ett annat ansökarland som anser att det kommit lika långt inte får ansluta sig än. Jag märker i de kontakter jag har att det finns ansökarländer som tycker att de redan nått mycket långt medan andra tycker att de nått mycket längre, och vi tycker att det inte alls är på det viset. Där förväntar jag mig alltså svårigheter i framtiden. Jag vill gärna höra er reaktion på det.

Sedan en annan fråga. Det är inte alla ansökarländer som gränsar till Europeiska unionen. Kan ett ansökarland ansluta sig till Europeiska unionen om ett annat ansökarland ligger emellan? Den inre marknaden med dess öppna gränser kan naturligtvis verka litet underlig i sådana fall.

En sista anmärkning. Jag är ändå rädd för att det som herrar Prodi och Verheugen sagt om Turkiet på nytt skall väcka felaktiga förväntningar hos Turkiets regering och befolkning.

3-026

Prodi, kommissionen. – (IT) Det är sant att alla kandidater anser sig vara de bästa, men jag kan försäkra er om att när ni läser rapporterna finner ni faktiskt redan där den prioritetsordning som gäller i dagsläget. Detta innebär inte att ordningen inte kan ändras i framtiden till följd av att i vissa länder har till exempel reformerna under de senaste två åren gått mycket fort och att förhållandena var annorlunda för två år sedan än de är i dag. Vi har uttryckt vår åsikt och det är klart att detta, självfallet, skall vara måttstocken. För icke-gränsländerna är det en svårighet, men till och med utvidgningen av Nato gick bra med ett land som Ungern som inte har någon gräns mot de övriga länderna i Nato, och därmed den militära aspekten var ännu mer nödvändig. Ja, jag ser ett problem, men inte en oöverstiglig svårighet.

3-027

Brok (PPE), ordförande för utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik. – (DE) Fru talman! Jag anser att kommissionen har slagit in på en bra väg både när det gäller att ta upp förhandlingar med alla hittillsvarande kandidatländer och i fråga om den klara differentieringen ända fram till slutet. Jag måste bara säga att vad gäller Turkiet känner jag mig ännu mer förvirrad än tidigare, dock på en något högre nivå, och kanske kommer i framtiden också Turkiet att vara något mer frustrerat än hittills, men även det på en något högre nivå!

(Skratt, applåder)

Därför är jag inte helt säker på om jag har förstått er båda rätt, ordförande Prodi och herr Verheugen. Herr Prodi, ni sade att Turkiet är kandidat, eftersom det har kommit med en begäran. Det sade ni tidigare. Är därmed Turkiet en kandidat i enlighet med samma schema som alltid har funnits, och som fanns redan 1997 i Luxemburg, eller kommer Turkiet nu också formellt att försättas i samma situation som hittills Slovakien, Rumänien, Bulgarien eller de andra länderna, med hjälp av den metod som herr Verheugen nämnde, nämligen att genomföra ett partnerskap och en screeningprocess? Det skulle jag gärna vilja ha en förklaring på, så att jag vet om jag här felaktigt har sett en motsägelse eller inte.

En sista fråga om detta: Om denna screeningprocess, som Verheugen berörde, har avslutats efter två år och de mänskliga rättigheterna fortfarande inte iakttas, vad skall vi då göra med Turkiet, ty då har vi ju inte längre något instrument kvar i vår verktygslåda?

3-028

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr Brok! Jag tror att jag för att minska på er förvirring helt enkelt skall läsa den beslutade texten för er, på engelska. Men det är inte något prejudikat för min inställning i språkfrågan, utan originaltexten är på engelska.

3-029

(EN) ”Turkiet har framfört önskemål om att bli kandidatland och skall nu anses som sådant. Förhandlingar kan dock endast inledas när de politiska kriterierna väl är uppfyllda. Under tiden skall följande åtgärder vidtas baserat på den europeiska strategin att stimulera och stödja reformer i Turkiet. Det finns sex huvudpunkter: främja politisk dialog, samordna europeiska finansieringsstöd, möjlighet till fullt deltagande i gemenskapsprogram, anta ett partnerskap för anslutning, inrätta mekanismer liknande dem som används inom ramen för den europeiska överenskommelsen att övervaka genomförande och processen för analytisk granskning av regelverket.”

3-030

(DE) I de rekommendationer som vi ger Europeiska rådet inför mötet i Helsingfors, lyder den avgörande formuleringen, återigen på engelska:

3-031

(EN) ”Turkiet skall nu anses som ett kandidatland. Vidare är det inte fråga om att öppna förhandlingar i detta skede. För att det skall kunna dra nytta av denna status skall följande åtgärder vidtas ...”

3-032

(DE) Sedan kommer återigen exakt de sex punkter som jag har nämnt för er. Jag hoppas att detta nu är helt klart, liksom det samband med anslutningsfördrag som Prodi har framställt. Jag kan endast säga en sak till om detta: Man kan inte under 30 år säga till ett land att vi vill ha ett demokratiskt Turkiet som medlem, men alltid rygga tillbaka varje gång man vill börja hjälpa detta land att uppfylla förutsättningarna. Vi får ju se om Turkiet är i stånd att presentera sig som ett Turkiet som är demokratiskt, har rättsstatliga principer, respekterar minoriteterna och löser grannkonflikterna, och om det inte kan det, uppfyller det inte de politiska kriterierna, och vi behöver över huvud taget inte tala om några förhandlingar. Men att inte utnyttja chansen att äntligen föra Turkiet in på den utlovade vägen till reformer är att missa en chans för Europas del, för dess säkerhet, dess fred och dess ekonomiska utveckling.

3-033

Brok (PPE). – (DE) Fru talman! En tilläggsfråga: Vore det då inte klokare att hålla de tidigare löftena och nu äntligen frisläppa finansprotokollen och liknande för tullunionen, innan vi börjar med nya löften?

(Applåder)

3-034

Verheugen, kommissionen. – (DE) Det är sant!

3-035

Della Vedova (NI). – (IT) Ordförande Prodi! Jag tror inte att utvidgningen, som ni sade, nödvändigtvis är en process där alla vinner, eftersom utvidgningen medför en risk att de europeiska institutionerna försvagas när de skulle behöva stärkas, och att gå in i Europa skulle vara lösningen på alla problem för de andra länderna. Italien har områden som, trots att de tillhör ett land som var med i Europa från början, inte utvecklats tillräckligt mycket. Ni sade att institutionella förändringar måste införas under år 2000, nästan som en förutsättning för utvidgningen. Jag undrar vilka dessa institutionella reformer som är nödvändiga för utvidgningen är enligt er och kommissionen.

För det andra: i en replik pekade ni på frågan om den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). Att till exempel tänka sig att Polen – som är ett land som trots omstruktureringarna fortfarande vid de tidpunkter vi diskuterar kommer att ha kvar ett oproportionerligt och efterblivet jordbruk i relation till övriga europeiska länder – skulle kunna gå in i Europeiska unionen med dagens GJP-regler tror jag är att ta sig vatten över huvudet.

3-036

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag tror däremot fullt och fast, ledamot Della Vedova, att detta är en process som alla tjänar på. Tidigare erfarenheter av utvidgningar har visat att de länder som närmat sig Europa har haft extremt mycket högre utvecklingstakt än genomsnittet i de övriga länderna: Spanien, Portugal, Irland och Grekland hade totalt sett mycket högre utvecklingstakt än de andra länderna. Jag är fast övertygad om att denna positiva process kommer att visa sig även i detta fall.

Det är naturligtvis klart att detta inte gör att vi har vårt på det torra vad den andra frågan beträffar, som är den allvarligaste och mest seriösa av era frågor, och som jag känner starkt för, det vill säga det ni kallar institutionernas försvagning. Av detta skäl drog vi slutsatsen i förmiddags att reformeringen av institutionerna måste göras före utvidgningen. Vi satte en

tidpunkt för denna förändring av institutionerna som är definitiv, det vill säga operativ – år 2002 – eftersom vi anser att de regler vi har, som skapades för en gemenskap med sex medlemmar, som inte klarar av en gemenskap på femton, är helt omöjliga för en gemenskap med tjugo eller tjugofem medlemmar. Om detta kan vi inte kompromissa: vi måste genomföra vår reform före utvidgningen. Om detta är vi alla överens. Vilken reform? Det finns redan en utstakad väg: Amsterdam och Köln. Bland de grundläggande frågorna finns just, förutom den om utvidgningen av sammanhållande element inom ramen för Europa, den om möjligheten att fatta beslut på ett effektivare sätt.

Vad övergångsperioden beträffar tog ni upp det polska jordbruket. För till exempel det spanska jordbruket tillät man en mycket lång övergångsperiod. När vi talar om övergångsperiod är detta uppenbarligen just för att lösa specifika problem som annars skulle rubba hela strukturen i en europeisk politik. Ni tog upp det polska jordbruket, herr Della Vedova: självfallet är detta ett problem av grundläggande vikt som vi måste överväga grundligt och skapa en lämplig strategi för liksom eventuella övergångsåtgärder för att göra det realistiskt och möjligt.

3-037

Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (ES) Fru talman! Jag skulle vilja ställa en mycket konkret fråga till ordförande Prodi. Ni känner till det tryck vi har på Europeiska unionens budget för år 2000, och ni vet att Europaparlamentets inställning i princip är att genomföra en måttfull förändring i revisionen av budgetplanen enbart vad gäller rubrik 4, det vill säga, för utrikes relationer. Har kommissionen, i Europeiska rådets förslag, studerat om tidpunkten 2002, som en möjlig tidpunkt för förhandlingarna, skulle kunna få någon typ av återverkningar på slutsatserna från toppmötet i Berlin vad gäller budgetplanen?

3-038

Verheugen, kommissionen. – (DE) Herr ledamot! Ja, det har vi naturligtvis granskat, och jag är i den lyckliga situationen att kunna säga er att kommissionen är övertygad om att budgetplanen räcker fram till år 2006 för att finansiera projektet med utvidgningen. Jag kommer inte att ställa några ytterligare krav på er.

3-039

Tsatsos (PSE). – (EL) Herr kommissionsordförande! Både ni själv och herr Verheugen har sagt att utvidgningen förutsätter att vi frigör oss från den institutionella ram som bygger på sex medlemsstater och inriktar oss på mera djupgående institutionella förändringar. Det har emellertid visat sig att vår hittillsvarande metod – metoden med regeringskonferenser – har varit otillräcklig, och parlamentet begärde i november 1997 att man skulle ändra metod. Inte med utgångspunkt från ett annat fördrag, utan utifrån de förändringar som äger rum i samband med utarbetandet av fördraget, under större medverkan av parlamentet, de nationella parlamenten och kommissionen. Jag skulle vilja veta om kommissionen skulle kunna påverka utvecklingen i denna riktning, både nu och inför den kommande regeringskonferensen.

3-040

Prodi, kommissionen. – (IT) Vi är mycket väl förberedda i denna fråga. Vi bad också de tre s.k. vise männen, under ledning av herr De Haene, att ge oss en bild *pro veritate*, som man säger, det vill säga vad de tycker, vilket inte binder upp oss helt men som helt visst hjälper oss att få till stånd en debatt som äntligen omfattar alla aspekter, vilket är det ni begär, Tsatsos. Den 18 oktober, det vill säga på måndag, får vi denna rapport och på grundval av den påbörjar vi diskussionen som blir mycket lik dagens, eftersom den är dess förutsättning. Det är sant att vi troligen borde ha kastat om ordningen, men det blir som det blir. Hur som helst kommer vi att ta De Haenes rapport och förslagen till institutionell reform som utgångspunkt för den diskussion vi har fördjupat i dag. Personligen anser jag att vi inte kan nöja oss med en liten reform. Med en liten reform kan vi inte – annat än genom urvattning som Della Vedova sade nyss – styra ett stort Europa: stor reform, stort Europa, liten reform, litet Europa.

3-041

Flemming (PPE). – (DE) Fru talman! Tack för att vi får en möjlighet att ställa frågor här! Jag är en passionerad förespråkare för utvidgningen av Europeiska unionen, även när det gäller Slovakien. Vi wienare åker också ibland dit för att äta middag. Vi står ju slovakerna nära, på alla områden. Kommissionsär Verheugen, vi var desto mer besvikna och verkligen oroade över er begeistring i samband med förklaringen från den slovakiska regeringen att de skall stänga de båda farliga reaktorerna i kärnkraftverket Bohunice först år 2008 respektive år 2010. Redan 1994 lovade den slovakiska regeringen att senast år 2000 stänga dessa båda reaktorer, som inte kunde uppgraderas. Nu har man uppenbarligen uppgraderat en reaktor som inte kunde uppgraderas. Hur går det till? Antingen kan den uppgraderas, och då behöver man inte stänga den, eller också kan den inte uppgraderas, och då bör man inte försöka göra det! Har ni klart för er att ingen österrikisk förbundsregering någonsin kommer att rösta för en utvidgning av Europeiska unionen i fråga om Slovakien, så länge som dessa båda reaktorer är i drift?

3-042

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru ledamot! Jag är över huvud taget inte begeistrad, och jag vet inte heller varför ni tror det. Jag kan ju knappast yttra mig mer kritiskt än jag gjort beträffande det som föregående kommission kommit överens om med Slovakien! Jag är över huvud taget inte begeistrad, men detta är vad kommissionen kunde uppnå, och ni skall veta att det inte finns någon *acquis* i fråga om nukleär säkerhet. Vi kan över huvud taget inte begära någonting av slovakerna, över huvud taget ingenting. Det finns ingen *acquis*. Alltsammans är ett politiskt givande och tagande, och den tidigare kommissionen – som har fört förhandlingarna – meddelade oss att det var det bästa man kunde uppnå. Påpekandet

att Slovakien har lovat något annat, går tyvärr inte alls hem! Det var ett ensidigt tillkännagivande från den slovakiska regeringen 1994, som utgick från den förhoppningen att ersättningsinvesteringarna skulle finansieras. Men detta skedde inte, som ni vet, bland annat också på grund av det land, som, enligt vad ni nämnde, aldrig på dessa villkor kan acceptera Slovakiens medlemskap. Jag tycker ni skall fråga i Wien, hur detta hänger samman!

Nu är läget som det är. Mer kunde inte uppnås. Jag själv är utomordentligt missnöjd med resultatet, det är säkert bekant, men jag kan inte samma dag som jag tar över ämbetet förklara ett förhandlingsresultat för ogiltigt, som uppnåddes dagen innan. Det måste ni förstå. Om det sista ordet är sagt i denna sak får vi ju se, framför allt när vi kommer litet närmare dagen för anslutningen. Jag förväntar mig inte att den österrikiska regeringen skall blockera upptagandet av förhandlingarna med grannlandet Slovakien, därför att denna fråga ur österrikisk synpunkt inte lösts tillfredsställande. Jag förväntar mig att den österrikiska regeringen, som ni också redan har antytt, uttalar sina förhoppningar på ett tidigare stängningsdatum, och jag måste helt öppet säga att jag inte heller skulle ha något att invända mot det.

3-043

Ford (PSE). – (EN) Fru talman! Som någon som tillbringade en ganska sorglig helg med besök i rumänska barnhem där det finns HIV-positiva barn är jag i alla fall överraskad över Europeiska kommissionens prioriteringar. Det är otvivelaktigt ett felaktigt tilldelat anslag, men den i Rumänien institutionaliserade och inhemskt accepterade diskrimineringen av romer och zigenare och behandlingen av homosexuella anser jag vara mycket viktigare och principiella överväganden för att tillåta detta land att bli en kandidat. Uppriktigt sagt är jag chockerad över de prioriteringar som kommissionen för fram.

3-044

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag försäkrar er – jag upprepar det jag sade nyss – att vi kommer att vara totalt omedgörliga vad beträffar minoriteternas rättigheter. Ni gjorde helt rätt i att här påminna om de problem som finns. Emellertid måste vi, lika klart, också erkänna vissa stora framsteg som har gjorts i Rumänien vad den ungerska minoriteten beträffar: det vill säga erkänna det som har gjorts och vara hårda om det som återstår att göra. Jag tror att detta är rätt förhållningssätt: vi erkänner det som har gjorts i Rumänien och är orubbliga om det som måste göras.

3-045

Frahm (GUE/NGL). – (DA) Fru talman! Jag vill gärna tacka kommissionsledamöterna för att de kommer hit till parlamentet och redogör för de senaste besluten. Min fråga gäller en sak som en annan kollega också har varit inne på, nämligen kärnkraftverken i ansökarländerna. Jag har litet svårt att förstå vad ni sade om att ni inte kunde göra mera på detta område, herr Verheugen. Så vitt jag vet ingår det i Agenda 2000 att man kräver en avveckling av kärnkraftverken i ansökarländerna, bl.a. Bohunice, som inte kan upgraderas och därigenom hotar miljö och säkerhet för oss alla. Jag vill gärna höra vilka konsekvenser detta beslut får för de övriga miljöavsnitten i Agenda 2000, om det t.ex. påverkar installationen till kärnkraftverk i ansökarländerna över huvud taget.

3-046

Verheugen, kommissionen. – (DE) Naturligtvis. Den frågan kan jag bejaka. Vi har när det gäller Bulgarien, som herr Prodi just har nämnt, satt en lösning på problemet med Koslodui som villkor för att vi skall ta upp några förhandlingar. När det gäller Litauen och Slovakien hade det skett redan tidigare, och man har uppnått resultat. Om dessa resultat från er synpunkt sett är tillfredsställande eller inte, är en annan fråga. Jag vill bara påpeka att hittills har aldrig någon lyckats stänga ett kärnkraftverk i någon av dessa länder. Inte ens Tjernobyl har stängts hittills, trots alla internationella ansträngningar. Vi kommer nu för första gången att uppnå att sådana kärnkraftverk verkligen stängs. Vad gäller den faktiska tidpunkten kommer det ju under loppet av förhandlingarna att visa sig om vi kan göra mera för att ersätta dem. Ländernas problem är ändå inte att man absolut vill fortsätta att driva dessa kärnkraftverk, utan problemet är att man måste behärska de ekonomiska följderna av en stängning. Varifrån skall den nya energin komma? Vilken struktur får de områden, där dessa kärnkraftverk finns? Vilka sociala konsekvenser får det? Det internationella samfundet måste hjälpa till att övervinna detta. Om denna hjälp inte räcker till, så kommer ni att få uppleva att länderna säger sig inte kunna göra det. Därför skall det här ställas krav på båda sidor, men frågan om den nukleära säkerheten, det vill jag än en gång försäkra er, har hög prioritet i utvidgningsprocessen, och vår politik hindras uteslutande av att vi här inte har någon gemenskapsrätt som vi kan omsätta i en gemensam *acquis*. Annars handlar det här om en förhandlingsprocess på jämställd nivå.

3-047

Lamassoure (PPE). – (FR) Fru talman, ordförande Prodi ! Om man säger ja till Turkiet, till vem skall man då säga nej?

Det grundläggande problemet med Turkiet har inget att göra med mänskliga rättigheter, med historien, med kulturen, med religionen. Det är geografien. Om man godkänner att Turkiet får status som kandidatland som bara delvis är ett europeiskt land betyder det att man i morgon är hindrad att neka samma status till Ukraina, när landet kräver det, till Ryssland när landet kräver det eller exempelvis till Armenien när landet kräver det.

Ni har talat om ett stort Europa, men ett Europa som skulle sträcka sig ända till Diyarbakir, Moskva, Vladivostok är inte längre ett stort Europa, det är en annan sak. Frågan som jag då ställer är att jag vill veta till vem man skall säga nej och vilken är den politiska framtidsvisionen för Europa som bär upp de förslag som ni presenterar för oss i dag?

3-048

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag tycker redan att vi har svarat utförligt om det specifika fallet Turkiet. Däremot tror jag att vi måste ta den fråga ni ställde under grundligt övervägande. När denna planering av utvidgningen väl är avklarad kan inte regeringskonferensen om vissa grundläggande regler för hanteringen undvika att ta upp diskussionen om vad Europa är. Jag har inga tvivel på detta och jag väntar mig en stor debatt av parlamentet, eftersom det är en fråga som gäller kärnan i våra problem. Jag tackar er för denna fråga, eftersom jag tror att den kommer att inleda ett kapitel som vi alla måste ta oss an med stor öppenhet, med stort utrymme för intelligens och för tid. Jag tycker faktiskt att definitionen av denna aspekt är en del av vårt uppdrag.

3-049

Segni (UEN). – (IT) Herr talman! Jag kommer tillbaka till en fråga som redan har betonats av några ledamöter, först av Della Vedova, det vill säga sambandet mellan utvidgning och förändring och därmed förstärkning av institutionerna, en fråga som ni för övrigt redan har besvarat mycket klart.

Men bortsett från principfrågorna verkar saker och ting, åtminstone sedda utifrån, mycket mindre lätta, eftersom det verkar som om vägen mot utvidgning går, och går snabbt – enligt vissa för snabbt, men det skall jag inte gå in på – samtidigt som vägen mot en reformering av institutionerna verkar mycket svårframkomlig och inga konkreta framsteg hittills kan anas. Vi vet att vissa regeringar är emot, vi vet att frågan är stor, vi vet att åtgärderna skall bifallas enhälligt. Har då kommissionen riktigt klart för sig, bortsett från de principiella uttalandena, att om man håller fast vid denna ståndpunkt innebär det att man säger "nej" till utvidgningen och därmed till ansökningarna från de länder som väntar på den, med allt vad det innebär, om förändringarna av institutionerna inte blir av? Bortsett från de principiella uttalanden, som för övrigt är riktiga, som kommissionen har gjort, kommer den att framlägga detta problem för regeringskonferensen och för rådet, när den tiden kommer? Därför att sedan kommer det inte att bli lätt att säga nej till förväntningar från de länder som har antagit de allmänna kriterierna till följd av ett internt problem för Europa, och säga: vi är inte redo att ta emot er, vi kan inte ta emot er eftersom vi inte klarar av att ändra våra egna regler.

Det är ett mycket stort problem. Ni vet mycket väl – och vi känner ju varandra sedan länge, att ingen är mer positiv än jag till den utvidgningsprocess ni i grova drag har utmålats här – den är någonting mycket bra. Men jag tror att det blir omöjligt att genomföra den om man inte först har löst de interna problemen.

3-050

Prodi, kommissionen. – (IT) Det här är den fälla vi sitter i, ledamot Segni. Jag är fullt och fast övertygad om, och jag kan försäkra er att alla premiärministrarna och statscheferna är övertygade om, att man inte kan utöka antalet länder ytterligare utan att ändra reglerna för beslutsfattandet. Detta är en djup övertygelse jag har och som jag inte rubbar, just eftersom redan en fortsatt och utbredd användning av vetorätt med femton medlemmar gör det om inte omöjligt så mycket svårt att regera. Med ett högre antal medlemmar blir det omöjligt. Jag förstår, ni säger att hittills har man inte lyckats, men jag säger er att kommissionen har förbundit sig att med all sin kraft förverkliga det som Belgien, Italien, Finland och Frankrike föreslog precis efter Amsterdam, det vill säga att man inte kan åstadkomma en utvidgning utan att först ha ändrat reglerna för beslutsfattandet.

3-051

Heaton-Harris (PPE). – (EN) Fru talman! Jag hoppas kommissionen förlåter mig om jag inte talar om Turkiet eller Slovakien eller tar tillfället att tala om det olagliga förbudet mot import av brittiskt kött i Frankrike och Tyskland för jag vet att det är överst på er ärendelista när ni kommer tillbaka till kommissionen senare.

Ni har många arbetsuppgifter framför er som ledare för den nya kommissionen, förhoppningsvis förbunden för reform och större utvidgning. Jag ber om ursäkt för att jag lämnar frågan om utvidgning en smula, men de utrikes förbindelser som hänvisades till tidigare har aldrig varit så viktiga som de är nu.

Är det då klokt av ledamoten i er kommission som ansvarar för detta område att besvara sig att bli inblandad i en inrikespolitisk ordväxling om ett oppositionspartis politik i en medlemsstat? Till sist, försökte kommissionär Patten få eller hade han ert godkännande för den intervju med honom som trycktes i dagstidningen *The Times* i London i morse?

3-052

Prodi, kommissionen. – (IT) Jag måste säga att denna punkt helt avviker från dagens föredragningslista. Jag känner inte till intervjun med kommissionär Patten, men jag känner till kommissionär Pattens vishet, och därför föreställer jag mig att han i intervjun gav övervägda och kloka svar.

3-053

Hoff (PSE). – (DE) Fru talman! Kommissionens beslut om en ändring av strategin är säkert mycket klokt. Jag vill bara erinra om att kravet att man skulle förhandla med alla länder som ville ansluta sig yttrades i vår kammare redan under den senaste valperioden, och därför är det mycket glädjande att kommissionen nu har kommit tillbaka till det.

Jag vill rikta en fråga till kommissionär Verheugen, som han delvis redan har besvarat. Det handlar för mig om att man tar med befolkningen både i kandidatländerna och i Europeiska unionen i anslutningsprocessen, ty denna strategiändring kommer naturligtvis att leda till att effekterna blir mycket tidigare märkbara bland befolkningen i kandidatländerna och

hos oss, och jag anser att man även måste ändra strategin när det gäller att inbegripa allmänheten. Men Verheugen har redan meddelat att han vill lägga fram ett förslag för parlamentet.

3-054

Verheugen, kommissionen. – (DE) Fru ledamot! Det är helt riktigt. Men jag kommer först att lämna förslaget till kommissionen, och sedan måste kommissionen besluta om den också anser att det är rätt. Sedan kommer förmodligen som vanligt parlamentet genast att underrättas. Jag kunde på den korta tiden inte ordna det också. Därför är det ännu inte färdigt. Vi arbetar intensivt på det. Jag vill bara nämna principen: Denna utvidgningsprocess kan inte ske över huvudet på människorna. Vi måste ta med dem på båda sidor, och därför måste man på båda sidor intensivt informera om chanserna och riskerna. På båda sidor ser många människor nu endast riskerna, men inte längre några chanser. Inom de närmaste sex månaderna kommer en motsvarande strategi om arbetet bland allmänheten att diskuteras i kommissionen, och sedan kommer den naturligtvis också att läggas fram för parlamentet.

3-055

Talmannen. – Kära kollegor, vi har nu kommit till slutet av denna debatt. Det finns ingen anledning att avsluta den eftersom vi i realiteten står inför stora överväganden som ni har framfört och alla kollegor är väl medvetna om.

Jag skulle, om ni tillåter, bara vilja uttrycka min personliga uppskattning. Jag tycker att denna första test på vårt återfunna samarbete har varit särskilt positiv och jag skulle vilja tacka ordförande Prodi och kommissionär Verheugen varmt för detta. Naturligtvis har många kollegor uttryckt reservationer, frågor och det är helt naturligt men jag skulle också vilja säga, herr ordförande, att genom att inbegripa alla kandidatländer i en och samma process, dock med bibehållen flexibilitet, har ni öppnat hoppets portar på vid gavel, har ni uttryckt en politisk vilja och som var och en vet, där det finns en politisk vilja finns det en väg. Denna väg skall vi vandra tillsammans i nära samarbete.

Tack ännu en gång, liksom till så många kollegor som gjort sig lediga för att delta i denna intressanta debatt.

(*Sammanträdet avslutades kl. 16.40.*)